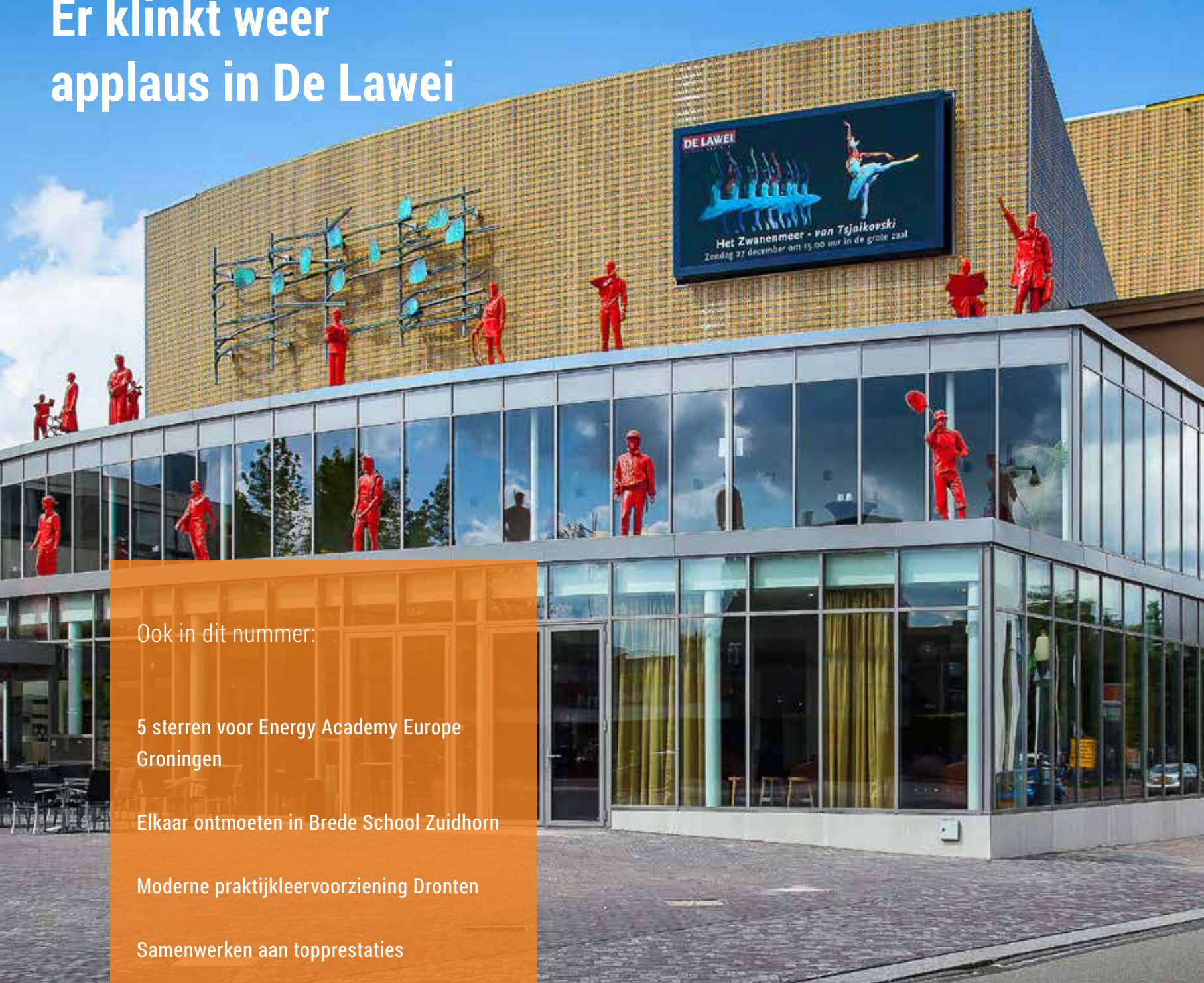

friso **n**ijs

Er klinkt weer
applaus in De Lawei

Ook in dit nummer:

5 sterren voor Energy Academy Europe
Groningen

Elkaar ontmoeten in Brede School Zuidhorn

Moderne praktijkleervoorziening Dronten

Samenwerken aan topprestaties

Kwadrantbouwmethode verkort bouwtijd
onderzoeksgedouw Helix Wageningen

Friso Nijs
juli 2015- jaargang 15

Friso Nijs is het relatieblad van
Friso Bouwgroep en verschijnt
twee keer per jaar.

Redactie
Margreet van Dijk
Nynke Dedden
Nelleke Wouters

Beeldverantwoording
Friso Bouwgroep
Gemeente Zuidhorn
Broekbakema/PvanB Architecten
Denis Markic
Fotoclub Objectief Hurdegaryp
Johan Hiemstra

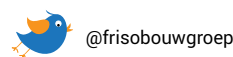
Foto voorpagina
Denis Markic

Vormgeving, realisatie
Nelleke Wouters

Drukwerk
Van der Eems, Bolsward

Redactieadres
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t. 0515-429 999
e. redactie@frisobouwgroep.nl

Rechten
Niets uit deze uitgave mag worden
overgenomen, vermenigvuldigd of
gereproduceerd zonder schriftelijke
toestemming van Friso Bouwgroep.

Voorwoord

Geachte relatie,

Friso is voor mij... Samenwerken aan topprestaties.

Onlangs heeft Aannemingsmaatschappij Friso in combinatie met Koopmans Bouwgroep de nieuwbouw van Energy Academy Europe aangenomen. Een groot, prestigieus project waar we samen met onze collega's van Koopmans enthousiast mee aan de slag zijn.

Een bouwproject gaat niet altijd over rozen. Een voorbeeld hiervan is de verbouw en uitbreiding van De Lawei in Drachten. Een project dat te veel in het nieuws kwam. In januari startte Friso met het afmaken van de klus. In mei werd de vernieuwde Lawei geopend. Een moeizaam traject met uiteindelijk een prachtig eindresultaat.

In Zuidhorn leverde Friso onlangs de brede school op. Een duurzaam gebouw waar naast twee scholen ook tal van andere instellingen en bedrijven onderdak krijgen. In Wageningen is op 1 juli de nieuwbouw van onderzoeksinstituut Helix opgeleverd. Bij dit project is gebruik gemaakt van een BIM-model gekoppeld aan een 4D-planning voor het casco. In dit Nijs leest u daar meer over.

Dat samenwerken loont bewijst de nieuwbouw van de praktijkvoorziening van Aeres in Dronten. In korte bouwtijd werd daar een teamprestatie van formaat neergezet.

Ook op sportief gebied werden successen geboekt; de dames van VC Sneek werden landskampioen, FC Groningen won de beker en de basketballers van VCO/ Dyna hebben een nieuwe shirtsponsor. Zo blijft Friso samenwerken aan topprestaties.

Ik wens u een mooie zomer toe!

Henk Dedden
algemeen directeur Friso Bouwgroep

Aannemer Bouwcombinatie Friso-Koopmans
Opdrachtgever Rijksuniversiteit Groningen
Architect Broekbakema i.s.m. PvanB Architecten
Installateur Cofely Noord

Energy Academy Europe Groningen wordt duurzaamste onderwijsgebouw van Nederland

"Gepaste trots is wat overheerst. De kwaliteit van onze aanbieding heeft het gewonnen van de prijs. Vol vertrouwen gaan we deze bijzondere uitdaging aan"

Henk Dedden
Algemeen directeur Friso Bouwgroep

Alhoewel de 337 boorpalen al in de grond zitten, vond donderdag 21 mei de officiële Construction Kick Off plaats voor de nieuwe Energy Academy Europe te Groningen. Het startmoment voor dit spraakmakende en ambitieuze project trok vanzelfsprekend veel genodigden. De Hanzehogeschool Groningen, Energy Valley, Energy Delta Institute en uiteraard opdrachtgever Rijksuniversiteit Groningen (RuG) waren als toekomstige gebruikers van het gebouw goed vertegenwoordigd.

Bijzondere bouwvorm

De Energy Academy Europe is een topinstituut waarin bedrijfsleven, onderwijs en wetenschap gezamenlijk werken aan onderzoek en innovatie op energiegebied. Om de extreem duurzame energie-uitgangspunten te kunnen realiseren krijgt het duurzame gebouw een bijzondere bouwvorm met groot zonnepanelendak. Het schuin oplopende dak met zonnepanelen wordt optimaal ingezet voor de opvang van zonne-energie en biedt tegelijkertijd ruimte voor maximale daglichttoetreding. Dit geeft het gebouw een opvallend uiterlijk dat direct duidelijk maakt dat in dit gebouw op vernieuwende wijze met energie wordt omgegaan.

BREEAM-niveau 'Outstanding'

Het bouwwerk van ruim 13.000 m2 heeft op ontwerpniveau het predicaat BREEAM 'Outstanding'. Met deze hoogste BREEAM-certificering wordt voldaan aan bijzonder hoge prestaties op het gebied van duurzaamheid. Het gebouw moet dan ook inspireren tot vooruitdenken in energie. De lat ligt zelfs zo hoog dat er in Nederland geen vergelijkbaar onderwijsgebouw te vinden is.

De nieuwe Energy Academy Europe zal een voorbeeld zijn op het gebied van duurzaamheid en energiezuinigheid. Om deze ambitie te bereiken is een team van experts samengesteld. Dit team bestaat uit architectencombinatie Broekbakema en PvanB Architecten, ICS Adviseurs, Arup, Ingenieursbureau Wassenaar en DGMR. Aan dit team is Bouwcombinatie Friso-Koopmans toegevoegd, die als opdrachtnemer medeverantwoordelijk is voor het behalen van het BREEAM-oplevercertificaat.

Energieplein

Het gebouw bestaat grofweg uit twee bouwdelen. Aan de noordzijde komen de onderzoeksruimtes met laboratoria en aanverwante werkruimtes en aan de zuidkant bevinden zich werklandschappen, een wintertuin en onderwijsruimten. Daartussen komen alle werelden samen op een groot 'energieplein', het levendige hart van het gebouw. Het nieuwe onderzoeksgebouw op de Zernike Campus in Groningen zal medio 2016 worden opgeleverd. I

Nieuwbouw appartementen Oosterkade Sneek

Op een prachtige locatie, aan de Oosterkade/Leeuwarderweg in Sneek ontwikkelt Frisoplan veertien appartementen in het voormalige pand van Bouwma. Onder de appartementen worden bedrijfsruimtes gerealiseerd.

Wijbenga Architecten Adviseurs tekende het ontwerp.

Aannemingsmaatschappij Friso start begin 2016 met de nieuwbouw.

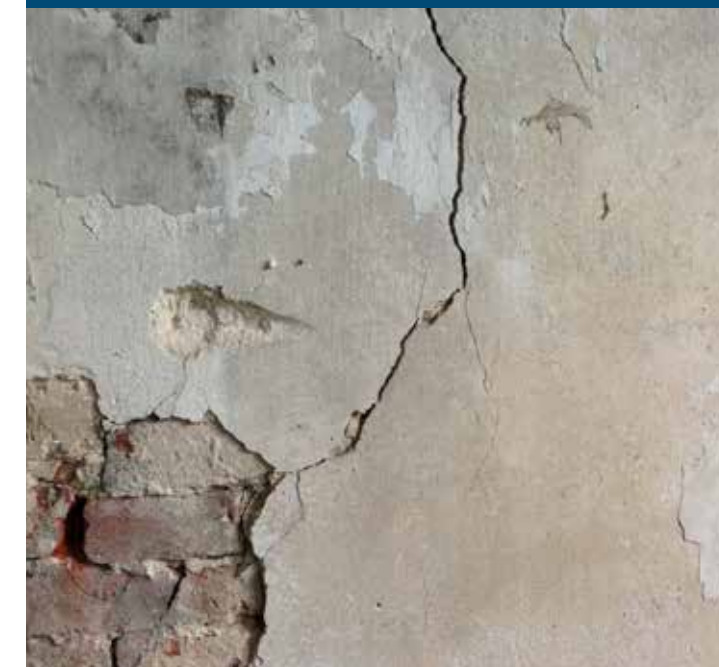
Actuele projecten

- * De Centrale As - contract Midden 0 in **Veenwouden/Noordbergum**
- * Ontwikkeling 8 appartementen en 2 penthouses **Pampuskade Sneek**
- * Nieuwbouw Energy Academy Europe **Groningen**
- * Nieuwbouw 3 vakantiewoningen **Buren Ameland**
- * Vervanging Prins Hendrik Gemaal **Texel**
- * Ontwikkeling Mooij Wonen **Zaandam**
- * Uitbreiding Body & Fit **Heerenveen**
- * Herbouw Sint Clemenskerk **Ameland**
- * Nieuwbouw kelder De Heus **Sneek**
- * Realisatie 36 jongereneenheden Wijkpost Hoendiep **Groningen**
- * Uitbreiding KSW De Haven in **Harlingen**
- * Complexe gevallen bevingsschade NAM **Groningen**
- * **Versteving 150 woningen aardbevingsgebied Groningen**
- * Verduurzamen 84 woningen **Dinxperlo**
- * **nieuwbouw 5 gemalen Ferweradeel en Dongeradeel**

Meer weten over onze projecten?

Kijk op www.frisobouwgroep.nl/projecten en volg ons op Twitter [@frisobouwgroep](https://twitter.com/frisobouwgroep) of like ons op Facebook [/frisobouwgroep](https://www.facebook.com/frisobouwgroep)

In opdracht van Centrum Veilig Wonen versterkt Friso 150 woningen in aardbevingsgebied Groningen

In opdracht van Centrum Veilig Wonen is de versterking van 150 woningen in het aardbevingsgebied in Groningen gegend aan Aannemingsmaatschappij Friso. Samen met nog 6 andere bouwbedrijven worden in 2015 in totaal 1200 woningen versterkt en aardbevingbestendig gemaakt.

Naast de versterking worden de woningen duurzamer gemaakt en ondergaan waar nodig een aantal woningen een geriefsverbetering. Naar verwachting worden de woningen eind 2015 opgeleverd. Dit is de eerste fase van een totaal project van circa 10.000 tot 15.000 woningen.

Daarnaast heeft Aannemingsmaatschappij Friso ook opdracht gekregen voor het uitvoeren van aardbevingsherstelwerkzaamheden bij de zogenaamde 'complexe gevallen'.

Meer foto's van de Dag van de Bouw:
www.facebook.com/nijedaam

Recordaantal bezoekers Dag van de Bouw tijdens openstelling Centrale As Burgum

Op zaterdag 13 juni werd voor de tiende keer de Dag van de Bouw georganiseerd. Er werden ook twee Frisoprojecten opgesteld voor belangstellenden: De N381 in Oosterwolde en de Centrale As in Burgum. Vooral die laatste was een echte publiekstrekker en belandde met 2500 bezoekers in de top 5 van meest bezochte projecten. In het informatiecentrum konden bezoekers beeldmateriaal bekijken en informatie krijgen over 'De Centrale As'.

Zo stond er een echte maquette die een bovenaanzicht gaf van het werk. Maar ook buiten was er van alles te zien en te beleven! Via een speciaal looppad, waarlangs de bouwfasen in beeld gebracht waren, werden bezoekers langs de werkzaamheden geleid. Op het uitkijkpunt was de aanleg van het aquaduct en verbreding van het kanaal goed te bekijken. Ook was de bouwkuip toegankelijk voor de bezoekers.

Via een loopbrug werden belangstellenden door de kuip richting het diepste punt begeleid. Jong en oud kon zijn steentje bijdragen aan dit project door mee te helpen met het uitgraven van het kanaal. Iedereen die daaraan meegewerkt heeft kreeg een officieel certificaat.

De Centrale As is een project van Bouwcombinatie Nije Daam (een samenwerking tussen Mobilis, Friso Civiel en Van Gelder). |

Uitbreiding productiecapaciteit Houkesloot Toelevering Leeuwarden

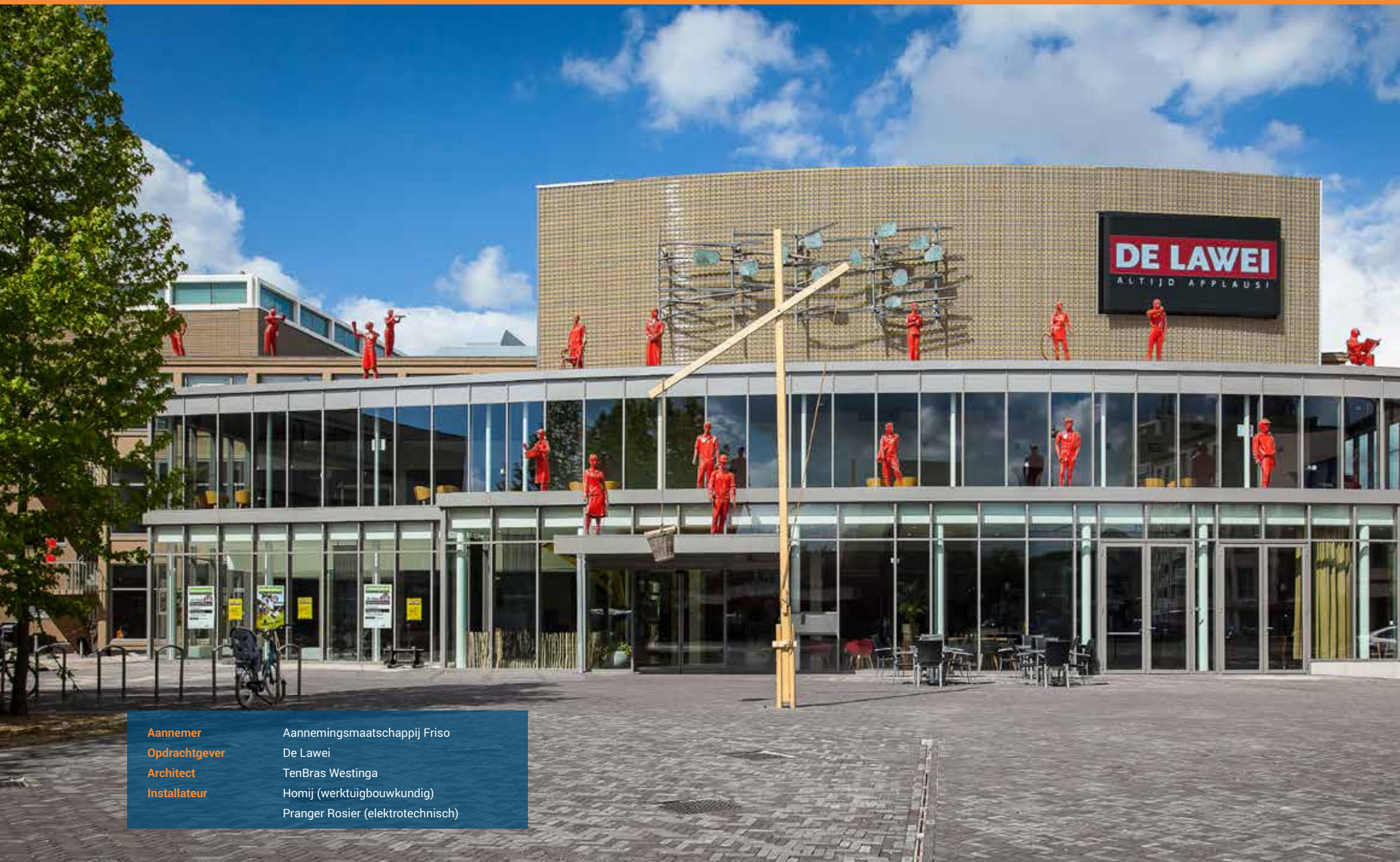
De vraag naar prefabbeton en timmerwerk is de laatste maanden enorm toegenomen. Om aan deze toenemende vraag te kunnen voldoen is de productiecapaciteit bij Houkesloot Prefab in Leeuwarden uitgebreid door het verlengen van de betonstraat. De vernieuwde stalen mallen hebben nu een lengte van in totaal 125 meter. Houkesloot kan nog sneller produceren en een hogere kwaliteit leveren.

Decennia lang sierden rode mieren de gevel en toneeltoren van schouwburg De Lawei in Drachten. Hoe anders ziet de nieuwe Lawei er nu uit! Een zonnige korengel gevel, met veel glas is de nieuwe eye catcher van het Laweiplein. De bouw ging niet over rozen, maar dat vergeet u snel, wanneer u de prachtige lichte hoofdentree binnengaat.

Er klinkt weer applaus in Theater De Lawei

Aannemer Aannemingsmaatschappij Friso
Opdrachtgever De Lawei
Architect TenBras Westinga
Installateur Homij (werktuigbouwkundig)
 Pranger Rosier (elektrotechnisch)

“Er is met man en macht gewerkt om de strakke planning te kunnen halen.”

Op zaterdag 23 mei is de vernieuwde Schouwburg De Lawei in Drachten met een spectaculaire flashmob door het Noordpool Orkest geopend. Niet alleen voor de genodigden was er feest; ook andere belangstellenden waren van harte welkom tijdens de open dag van De Meldij en het afsluitende feest. Hoe anders zag het er een half jaar geleden uit.

Witte slagader

Bij binnenkomst valt de kraakheldere witte vloer direct op. Deze vloer loopt van het begin tot het eind door het gebouw en is de blikvanger. Deze 'slagader' verbindt de entree van De Lawei met de entree aan het Laweiplein. Dat is de nieuwe ingang van de cultuureducatieve ruimtes, de filmzaal en de kleine zaal (de nieuwe vlakke vloerzaal). Alle belangrijke publieke functies liggen aan deze witte route. Ook de hoofdentree is flink aangepakt. De mieren, die al decennia lang de gevel van de Lawei sierden, zijn verdwenen en hebben plaats gemaakt voor een opvallende korengel gevelbekleding met een grote glazen pui. Op de eerste verdieping is de nieuwe foyer van de middenzaal gesitueerd. Deze staat in open verbinding met het Theatercafé Hopper. De ruime, lichte multifunctionele foyer is geschikt gemaakt voor manifestaties en evenementen.

Met man en macht

Begin januari van dit jaar ging Aannemingsmaatschappij Friso de uitdaging aan om binnen een half jaar De Lawei af te bouwen. “Om de strakke planning en daarbij horende opleverdatum te kunnen halen waren dagelijks zo'n 60 vaklieden aan het werk,” vertelt Friso-coördinator Herman Nijholt. “Zij hebben met man en macht gewerkt om de strakke planning te halen.” Toen Friso de bouw overnam moest een deel van de opvallende gele gevel nog gerealiseerd worden, de laatste afwerking van cultuureducatieve ruimtes moest nog gebeuren en ook de afbouw en afwerking van De Lawei stonden nog op de planning.

Samenspraak

“Het gebeurt niet vaak dat je als bouwbedrijf de klus van een andere bouwer af moet maken. Daarom was het belangrijk dat vooraf de verwachtingen uitgesproken werden en er realistische termijnen werden vastgesteld,” vertelt Nijholt. “De lat voor het afwerkingsniveau lag hoog en ook aan brandveiligheid en akoestiek werden hoge eisen gesteld. Om meer teleurstellingen te voorkomen hebben we in samenspraak met Arcadis de openstaande punten afgewerkt. Met als resultaat dat we tijdig, een mooi project konden opleveren.”

Heerlijk avondje uit!

Het was een zware bevalling, maar het eindresultaat mag er dan ook zeker zijn. De publieke ruimten zijn volledig gerenoveerd, er is een nieuwe vlakke vloerzaal gerealiseerd en diverse ruimtes zijn afgebouwd. Laden en lossen vinden voortaan in pandig plaats en de backstage logistiek is flink verbeterd. Dat, gecombineerd met een compleet nieuwe look en feel van het pand maakt dat De Lawei weer decennia lang the place to be voor een heerlijk avondje uit kan zijn!

BIM verkort bouwtime onderzoeksgebouw Helix Wageningen

De bouw van onderzoeksgebouw & laboratorium Helix op Wageningen Campus nadert haar einde. Door het toepassen van de zelfontwikkelde 'kwadrantbouwmethode' en door het toepassen van geautomatiseerde systemen lukte het Aannemingsmaatschappij Friso om de bouwtime aanzienlijk te verkorten.

Virtueel bouwen

De ontwikkelingen in de bouw gaan snel. Werd een project vroeger nog met pen en papier voorbereid, tegenwoordig wordt steeds meer geautomatiseerd. Bij de bouw van Helix werd gebruik gemaakt van BIM. Arnold Pit, werkorganisator en BIM-specialist van Friso licht de voordelen van digitale engineering toe: "Voor de bouw van start ging hebben we extra tijd ingeruimd het proces digitaal voor te bereiden. We stelden een BIM-model op en koppelden dat vervolgens aan de 4D-planning. Zo ontstond een film waarop de gehele bouw virtueel gemaakt was. Door deze film konden we het tekenwerk controleren. Ook werd zichtbaar of alle elementen in de goede fase ingepland waren, konden we vooraf zien of alles zou passen en werden tijdig de juiste veiligheidsmaatregelen getroffen. We hebben bewust de tijd genomen om dit proces goed uit te kunnen voeren. Door te investeren in de engineering hebben we de bouwtime flink kunnen verkorten."

Samen knelpunten vooraf analyseren

Een ander voordeel van het bouwen volgens de kwadrantmethode is dat knelpunten vroegtijdig in beeld gebracht konden worden. "De uitdaging van dit project zat hem vooral in de installaties. De technische ruimte was krap, zodat we vooraf goed moesten passen en meten om alles erin te kunnen krijgen. Samen met installateur Lammerink Installaties hebben we in het voortraject de mogelijke knelpunten geanalyseerd en verholpen. Doordat we vroegtijdig goede afspraken konden maken kon de bouw vlekkeloos verlopen." Eén van de knelpunten die tijdig in beeld kwamen was de onderstempeling van de breedplaatvloeren. Door in het BIM-model de onderstempeling mee te nemen, lukte het het hoofdtracé voor de installaties vrij te houden. Hierdoor konden de werkzaamheden van de installateur doorgang vinden.

Bouwdirectie enthousiast

"In feite hebben we dit project voor een groot deel met de computer gebouwd. De bouwdirectie was enthousiast over deze manier van bouwen. Zij werden tijdens de bouwvergaderingen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en vonden het interessant om op deze manier de bouw te kunnen volgen." besluit Pit zijn verhaal.

Nieuwe leer- en werkplek

Helix is een hypermodern gebouw geworden met technische hoogstandjes en aandacht voor het milieu. Met de start van het nieuwe collegejaar betrekken de studenten en medewerkers van 'Agrotechnology & Food Sciences Group' van Wageningen University hun nieuwe leer- en werkplek.

Een maand nadat de eerste paal van de brede school Zuidhorn de grond in ging werd Henk Bakker wethouder Onderwijs van de gemeente Zuidhorn. Vanuit zijn werkkamer kon hij de bouw op de voet volgen. Nu de school opgeleverd is blikken we met hem terug op een bouwproject dat in 2004 voor het eerst op de politieke agenda werd gezet.

Elkaar ontmoeten in Brede School Zuidhorn

Verbreiding

Toen tien jaar geleden de openbare school nieuw gebouwd zou moeten worden, kwam voor het eerst de mogelijkheid van een brede school ter sprake. Was er eerst nog sprake van het samengaan van twee scholen, al snel werd gekeken naar verbreding. En zo groeide het plan uit tot een brede school met plaats voor kinderopvang, bibliotheek, fysiotherapie, begeleid wonen & werken en algemene kantoorfuncties. De grote sporthal is centraal in het gebouw gelegen, maar door het ontwerp en het toepassen van een groen dak valt deze nauwelijks op.

Verkeersveiligheid

"Voor ik wethouder werd was ik 8 jaar gemeenteraadslid. Ik was binnen onze fractie verantwoordelijk voor het onderwijs. Als oppositiepartij hadden we een kritische rol. In die tijd sprak ik veel met de ouders, voornamelijk over één van de zorgpunten: de verkeersveiligheid. Dit heeft geresulteerd in een breed pakket aan verkeersmaatregelen, zodat de veiligheid rondom de school gewaarborgd blijft."

Elkaar ontmoeten

Architectenbureau Team4 tekende het ontwerp. "Vanuit een vlekkenplan waarin de behoeftes van de gebruikers werden aangegeven is uiteindelijk een prachtig en opvallend eindontwerp gemaakt. Nagenoeg iedereen vindt het gebouw mooi, zeker nu ook de landelijke inpassing meer vorm krijgt. De centrale ruimtes nodigen uit tot 'elkaar ontmoeten'. Daarnaast is ook de kleinschaligheid gewaarborgd. Dit zorgt voor een mooi evenwicht.", licht Bakker de keuze voor het ontwerp toe.

Zonlicht

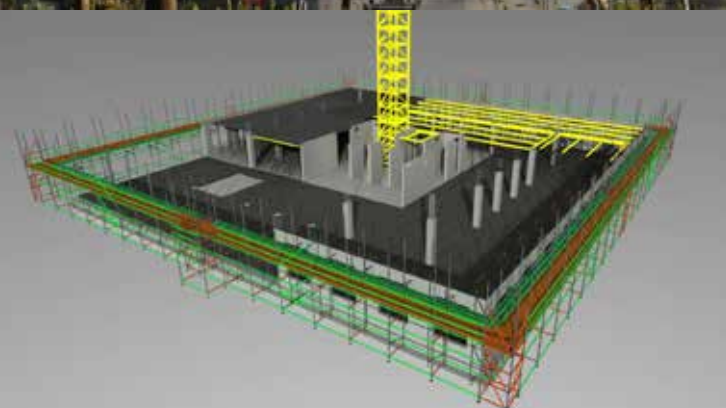
In het ontwerp is rekening gehouden met het milieu. Het duurzame gebouw is zo ontworpen dat alle gebruikersruimtes op het zuiden gelegen zijn. Zo wordt optimaal gebruik gemaakt van zonlicht. De verticale panelen zorgen ervoor dat het binnen niet te warm wordt. Op het groene dak zijn zonnepanelen geplaatst en er wordt gebruik gemaakt van warmteterugwinning uit het gebouw.

De brede school is flexibel in te delen. Op de tweede verdieping is de mogelijkheid om klaslokalen bij te bouwen en is rekening gehouden met groei of krimp. Zo is de school klaar voor de toekomst! Na de zomervakantie gaan ruim 500 leerlingen elkaar ontmoeten in hun nieuwe schoolgebouw.

Goed georganiseerd

Bakker volgde de bouw op de voet. "Vanuit mijn werkkamer kon ik de bouwplaats zien. Vorig jaar april was er nog niets en gaandeweg zag ik de school ontstaan. Tijdens de bouw viel mij telkens weer op hoe druk het op een bouwplaats is. Er werken ontzettend veel mensen en toch loopt niemand elkaar in de weg. Het valt echt op hoe georganiseerd en gestructureerd zo'n bouw in zijn werk gaat. In een jaar tijd zo'n omvangrijk project realiseren vind ik een prestatie van formaat."

"Vanuit mijn werkkamer zag ik
gaandeweg de brede school ontstaan."

BEKIJK HET!
De film vindt u op:
www.frisobouwgroep.nl/helix

BIM staat voor Bouw Informatie Model. Bij deze werkmethode wordt integraal samengewerkt door diverse disciplines die bij een bouw betrokken zijn. Zij werken samen in één model (database) waarin hun gegevens worden samengevoegd. De bouw wordt virtueel gemaakt en knelpunten worden voortijdig opgelost. Bouwtime en faalkosten worden verminderd met een hogere kwaliteit als eindresultaat.

Friso; samenwerken aan topprestaties

Friso is maatschappelijk betrokken. Dat komt onder andere tot uiting in het financieel steunen en initiëren van goede doelen. Ook sponsort Friso diverse goede doelen op zowel landelijk als plaatselijk niveau. Een aantal van 'onze' verenigingen boekte succes afgelopen seizoen en daar zijn we trots op! Samen met VC Sneek en FC Groningen gaat Friso Europa in.

VC Sneek landskampioen

Al enkele jaren is Friso trotse sponsor van VC Sneek. VC Sneek schreef dit seizoen historie door voor het eerst sinds 1992 landskampioen te worden. In een kolkende Sneker sporthal veroverde VC Sneek de landstitel. Een beloning voor jaren keihard werken en investeren in de jeugdopleiding. Een prachtige prestatie!

FC Groningen wint de beker

FC Groningen heeft de KNVB-beker gewonnen. In de finale in De Kuip werd bekerhouder PEC Zwolle met 2-0 verslagen. Friso Bouwgroep, trouwe sponsor van FC Groningen is trots op deze prestatie.

Rolstoelbasketbal Noord-Nederland naar hoger plan!

"Het is prachtig om te zien met hoeveel bevoegenheid en inzet de rolstoelbasketballers van DOV/Dyna '75 zich inzetten. Ze hebben allemaal een beperking, maar zijn daardoor niet minder in staat om topprestaties te leveren. Friso heeft daarom besloten vanaf komend seizoen het tweede team te gaan sponsoren," vertelt commercieel directeur Jan Wageman. Tijdens het finaleweekend was Friso voor het eerst in beeld langs de lijnen van het basketbalveld. Het komend seizoen spelen de basketballers in Friso-blauw! Ruim 25 sporters met een beperking gaan ervoor om de rolstoelbasketbalsport in Noord-Nederland naar een hoger plan te tillen. "Onze verwachtingen zijn hoog gespannen en wij hopen op een sportief en succesvol seizoen." besluit Wageman. |

Tijdens de aanbesteding van een nieuwe praktijkleervoorziening in Dronten kwam Friso verrassend als winnaar uit de bus. Opvallend omdat dergelijke grote stallen nagenoeg altijd door een gerenommeerde stallenbouwer gerealiseerd worden. Projectleider Jan Boorsma van Friso en opdrachtgever Maarten De Vries van Aeres vertellen hoe goed samenwerken tot een perfect eindresultaat kan leiden. Een resultaat waarbij er alleen maar winnaars zijn.

"Bij dit project was efficiënt samenwerken van cruciaal belang."

Moderne Praktijkleervoorziening Aeres Dronten

Alleen maar winnaars door focus op eindresultaat

Waterdichte planning

"Tot mijn grote verbazing kwam uitgerekend de enige niet-stallenbouwer als overduidelijke winnaar uit de bus bij de aanbesteding. Het plan van Friso gaf ons het vertrouwen dat de harde einddatum zeker gehaald zou worden; de planning was waterdicht" vertelt projectmanager vastgoed van de Aeres Groep Maarten de Vries. "Daarmee voldeed Friso aan één van de belangrijkste selectiecriteria, namelijk snel kunnen bouwen. Daarnaast waren we op zoek naar een bouwer die de complexiteit van de opdracht aankon en ook dat zat bij Friso goed, die ervaring hadden we tijdens de nieuwbouw van de CAH (*Christelijke Agrarische Hogeschool*) al opgedaan."

Samenwerken succesfactor

De harde einddatum was een uitdaging voor Friso. "De zeer korte bouwtijd leek haast onrealistisch, maar we waren ervan overtuigd dat we de opleverdatum zouden halen. Ik ben er trots op dat we, door goed samen te werken, onze belofte konden waarmaken." blikt Friso-projectleider Jan Boorsma op het project terug. De samenwerking waar Boorsma op doelt is volgens De Vries de succesfactor van het project geweest. "Als je een omvangrijk bouwproject als deze in korte tijd moet realiseren, dan is samenwerken van cruciaal belang. Het goed afgewogen team van mensen, elk met zijn eigen kwaliteiten en ervaringen, korte lijnen en er samen voor gaan hebben er voor gezorgd dat we efficiënt konden werken. De teamleden gingen voor het eindresultaat, er speelde geen eigenbelang. Juist dan is het mooi om te zien dat er aan het einde alleen maar winnaars zijn."

Het gedrag van de koe

Toch heeft De Vries nog wel een verbeterpuntje. "Echte stallenbouwers kennen het gedrag van de koe. Dit gedrag is leidend tijdens de bouw.

Ik hoop dat ons projectteam de medewerkers van Friso hiervoor input en kennis gegeven heeft waar ze in de toekomst hun voordeel mee kunnen doen." De Vries vertelt dat de samenwerking op basis van vertrouwen ging. "Tijdens de nieuwbouw van de CAH in Dronten hadden we erg positieve ervaringen met Friso. Zo wisten we dat een afspraak ook echt een afspraak is. Dat vinden wij belangrijker dan zaken juridisch volledig dicht te timmeren. De no-nonsense van de Friso-insteek past goed bij onze bedrijfscultuur."

Landelijke uitstraling

Het eindresultaat mag er zijn. Op 21 mei werd de ruime nieuwgebouwde praktijkstal geopend. De stal is bekleed met thermowood en de hoofdraagconstructie is gemaakt van hout. Het geheel heeft daardoor een strakke, maar toch landelijke uitstraling. De Flevolandstal werd uitgebreid en voorzien van een speciale mestkelder onder de strooiselboxen. De kelderafdekplaten worden als looprooster gebruikt zodat de mestafvoer gescheiden kan plaatsvinden. Van de dikke fractie wordt compost gemaakt dat weer gebruikt kan worden als strooisel waar de koeien op kunnen liggen. Deze stal is ook voorzien van een moderne melkrobot.

Investeren in de toekomst

Door de ver-/nieuwbouw is geïnvesteerd in de toekomst. Een toekomst waarin diversiteit in het onderwijs belangrijk wordt. De nadruk ligt op de biologische landbouw; dierwelzijn wint het van productie. De praktijkleervoorziening is geschikt voor het doen van onderzoek. Zo is Aeres, net als de afgelopen vier jaar, ook dit jaar hard op weg om weer de beste beroepsopleider van Nederland te worden. |

Aannemingsmaatschappij Friso B.V.
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 0515 – 42 99 99

Frisoplan B.V.
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 0515 – 43 66 66

Friso Civiel B.V.
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 0515 – 43 66 70

Houkesloot Toelevering B.V.
Tingietersstraat 8
Postbus 296
8600 AG Sneek
t 0515 – 23 80 20

Timmerfabriek Houkesloot B.V.
Tingietersstraat 8
Postbus 296
8600 AG Sneek
t 0515 – 23 80 20

Houkesloot Prefab B.V.
Newtonweg 2
Postbus 83
8900 AB Leeuwarden
t 0515 – 23 80 20

Friso Leeuwarden
Siriusweg 3
Postbus 7522
8903 JM Leeuwarden
t 058 – 267 43 00

Friso Heerenveen
Nikkelweg 1
Postbus 32
8440 AA Heerenveen
t 0513 – 68 92 00

Friso Restauratie
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 0515 – 42 99 99

Friso Service & Onderhoud
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 088 - 429 00 00

Friso Groningen
Osloweg 125
Postbus 5274
9700 GG Groningen
t 050 – 544 52 00

Aannemingsmaatschappij Friso Almere B.V.
Palmpolstraat 23
Postbus 50030
1305 AA Almere
t 036 – 523 08 00

Aannemingsmaatschappij Friso Oost B.V.
Borculoseweg 52
Postbus 159
7150 AD Eibergen
t 0545 – 29 18 42

Echte service
is bereikbaar zijn.
Altijd.
088 - 429 00 00

friso
bouwgroep

Friso Bouwgroep B.V.
Pieter Zeemanstraat 9
Postbus 49
8600 AA Sneek
t 0515 - 42 99 99
info@frisobouwgroep.nl

www.frisobouwgroep.nl

